

Çalışmanın Kurgusu

BU KİTABIN BİRÇOK AMACI OLSA DA, ÖNCELİKLİ AMAÇ Türkiye kamuoyunun sekülerleşme kavramı ile tanışma sürecinin bu erken dönemlerinde yanlış tanımların ya da algıların oluşmasına engel olma arzusudur.

Bu sebeple, 12 temel bölümden oluşan kitabın 1. bölümü kavramın tanımına ayrılmıştır. Bu bölümde sekülerleşmenin ne olduğu, kavramın içinde yer alan tüm kelimeler teker teker açıklanarak detaylı şekilde tartışılmıştır.

2. bölüm, 1. bölümün tamamlayıcısı durumundadır. Zira sekülerleşmenin daha iyi açıklanabilmesi için ne olduğu ile birlikte, ne olmadığına da ortaya konulması gerekmektedir. Bu sebeple, örnekler ve tarihsel perspektif yardımı ile, sekülerleşme ve özellikle şu dört kavram arasındaki farklılıklar ortaya konulmaya çalışılmıştır: Dinsizleşme/Laiklik/Çağdaşlaşma/Ahlâksızlaşma.

3. bölüm, kavramın günümüzdeki kullanım şeklini alana kadar geçirdiği evrimsel sürecin, sistematik şekilde okuyucuya aktarılması için kaleme alınmıştır.

4. bölüm, din sosyolojisi alanının 1950'lerden bu yana en tartışmalı konularından biri olan "Sekülerleşme Teorisi"ne ayrılmıştır. Bu bölümün amacı, Batı Avrupa, Kuzey Amerika ve Okyanusya'daki modernleşen ülkelerin deneyimlediği sekülerleşme sürecinin tesadüfi olmadığını ve modernleşmenin sekülerleşmeye sebep olacağını iddia eden Sekülerleşme Teorisi'nin evrensel bir karakteri olduğunu tartışmaktadır.

Kitabın 5., 6. ve 7. bölümleri, sekülerleşme teorisinin üç ayağının (bilimsel gelişmeler, kapitalizm, kentleşme) detaylı tartışmasını içermektedir. Bu bölümlerde sırasıyla şu sorulara yanıt aranmaktadır:

1. Bilimsel gelişmelerin gündelik hayata nüfuz edebilecek kadar yaygınlaştığı yerlerde neden sekülerleşme artmaktadır? (5. bölüm)
2. Serbest piyasa ekonomisinin (kapitalizm) baskın ekonomik model olduğu yerlerde neden sekülerleşme artmaktadır? (6. bölüm)
3. Başta din olmak üzere doğaüstü anlatılar, kentte, toplum hayatına yön verecek güçlerini neden kaybetmektedir? (7. bölüm)

8. bölüm, sekülerleşme teorisinin neyi savunmadığı üzerine kuruludur. Bu bölüm; sekülerleşme teorisinin bir ideoloji olmadığını, teorinin hala Batı Avrupa ve Amerika'daki dönüşümü açıklayabildiğini, esas iddiasının dinin ya da yaratıcının yok olması üzerine kurulu olmadığını, lokal değil evrensel karakteri olduğunu ve ayrıca test edilebilmesi için sadece inanç ve ibadet etme sıklığının göz önüne alınmasının yeterli olmadığını iddia etmektedir.

9. bölüm, toplumsal sekülerleşmenin nasıl gerçekleştiğini açıklama iddiasına sahip olan diğer üç teorinin (Dinî Pazar Modeli,

Varoluşsal Güvenlik Teorisi ve Dinî Bireyselleşme Teorisi), neden klasik sekülerleşme teorisi kadar başarılı olmadıklarını etraf- lıca tartışmaktadır.

10. bölüm, Türkiye'nin gün geçtikçe, İslam başta olmak üzere doğaüstü alandan uzaklaştığını, modernleşme sürecinin aynen sekülerleşme teorisinin iddia ettiği gibi Türkiye'nin de sekülerleş- mesine neden olduğunu iddia etmektedir. Bu bölüm, doktora te- zimin bulguları ve Türkiye ile ilgili yapılan nitel ve nicel çalışmalar derlenerek, dokuz ayrı başlık altında kaleme alınmıştır.

Kitabın 11. bölümü "Sonuç" iken, 12. bölüm ise konferanslar- da, programlarda, röportajlarda ve derslerde en çok sorulan 28 ortak sorunun belirlenip okuyucu ile paylaşılmak istenmesi ile ortaya çıkmıştır.

Sekülerleşme kavramı, Türkiye için oldukça yeni ve ilgiye muh- taç bir kavram. Ne mutlu ki, son dönemlerde kavrama dair daha fazla akademik çalışma yayımlanmakta; yazılı/görsel basında ve sosyal medyada kavramın kullanım sıklığının artışına şahit olun- maktadır. Bu 12 bölümden oluşan *Sekülerleşme Teorisi* kitabının, gün geçtikçe daha fazla gündeme gelen sekülerleşme tartışmaları- na katkı sunması dileğimdir.

Volkan Ertit

18 Kasım 2018 - Adana